

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Освітня програма	36972 Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36972
Назва ОП	Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Герасименко Лариса Віталіївна, Назаренко Олександра Євгеніївна, Слюсаренко Олена Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	21.04.2021 р. – 23.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/publinfo_samo_onp_011_osv_ped_nauky_doc_filos.pdf
Програма візиту експертної групи	http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/publinfo_prog_proved_ekspert_onp_011_osv_ped_nauky_doc_filos.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група констатує відповідність мети і цілей освітньо-наукової програми (ОП) за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки положенням Стратегії розвитку Державного закладу “Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” 2019-2025 роки (ЗВО) (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf), потребам стейкхолдерів і критеріям акредитаційної експертизи. Реалізація ОП відбувається у повному обсязі, забезпечує досягнення програмних результатів навчання, відповідає науковим інтересам здобувачів, забезпечує всебічну підготовку до наукової та викладацької діяльності. Тематика дисертаційних досліджень здобувачів ОП відповідає напрямам досліджень наукових керівників. Наявний науковий потенціал ЗВО за спеціальністю є достатнім для надання якісних наукових консультацій щодо дисертаційних робіт кожного здобувача ОП і формування майбутніх дослідників. Серед перспектив розвитку та вдосконалення ОП варто зазначити розширення міжнародної співпраці та академічної мобільності здобувачів та НПП, залучення зарубіжних вчених до викладання на ОП, заохочення здобувачів до участі в науково-дослідних проєктах ЗВО та міжнародних дослідницьких проєктах, заохочення публікаційної активності НПП і здобувачів у зарубіжних періодичних виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, мотивування учасників освітнього процесу до навчання, стажування, викладання, підготовки спільних з зарубіжними вченими наукових публікацій, презентації результатів дослідницьких проєктів здобувачів і НПП на міжнародних наукових заходах як в Україні так і за кордоном.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки має виразно сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО. Цілі ОП і ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб різних груп стейкхолдерів. ОП розроблено з урахуванням ключових тенденцій спеціальності, внаслідок співпраці з вітчизняними та зарубіжними вченими в галузі освіти. Програмні результати навчання ОП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня. Зміст та обсяг ОК відповідають існуючій нормативній базі, яка регулює навчальне навантаження для третього рівня вищої освіти. Запропоновані ОК формують викладацьку та дослідницьку компетентності. Регулярно відбувається опитування здобувачів ОП з оприлюдненням результатів на сайті ЗВО. Здобувачі задоволені навчанням на ОП, науковим середовищем ЗВО і можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії. У ЗВО реалізується студентоцентризований підхід та принцип академічної свободи. Здобувачі є активними суб'єктами освітнього процесу, чому сприяють запропоновані методи і технології навчання. Форми контрольних заходів відповідають вимогам, є чіткими й зрозумілими. Відпрацьовано процедури дотримання академічної доброчесності. Налагоджено активну співпрацю з роботодавцями, які задоволені рівнем компетентності випускників, які по завершенні навчання працюють як у ЗВО, так і в наукових установах. Фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатнім для успішної реалізації ОП. Існує можливість безоплатного користування інфраструктурою, інформаційними ресурсами та Інтернетом, мати доступ до репозитарію, електронних журналів, наукометричних баз даних Scopus і Web of Science та публікувати результати досліджень в наукових виданнях ЗВО. Стратегією розвитку Університету на 2019 – 2025 рр. передбачено створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Існує дієва система внутрішнього забезпечення якості освіти. Усі документи, які регламентують освітньо-наукову діяльність є чіткими та зрозумілими і знаходяться на сайті ЗВО у вільному доступі. Повнота, своєчасність і достовірність оприлюдненої на сайті ЗВО інформації про ОП відповідає обсягу, достатньому для інформування стейкхолдерів. Темі дисертаційних досліджень здобувачів ОП корелюють з напрямками досліджень наукових керівників. Наукове керівництво здобувачами ОП здійснює потужний кадровий склад активних дослідників, спроможних надавати якісні наукові консультації.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Значна кількість програмних результатів навчання, зазначена в ОП, призводить до змістовного розпорошення. Варто об'єднати програмні результати навчання за критерієм змістовного укрупнення та сформулювати їх у термінах результатів навчання. Опитування здобувачів ОП проводиться щорічно, проте його поверховий аналіз не дозволяє використовувати результати для підвищення якості надання освітніх послуг. Зокрема, ЗВО не відреагував на результати опитування здобувачів ОП щодо методів викладання. З метою вдосконалення ОП рекомендовано аналізувати результати опитувань, запровадити опитування щодо конфлікту інтересів, відреагувати на потреби здобувачів щодо методів викладання, забезпечити можливість надавати свої пропозиції у відкритій електронній формі. Процедура визнання результатів стажування, яке здійснюється поза межами річного плану, ускладнена, що може становити перепони на шляху професійного вдосконалення. Рекомендовано спростити процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації, що здійснювалося поза межами річного плану, заохочуючи таким чином НПП до постійного професійного розвитку. Недостатня мотивація публікаційної активності здобувачів ОП до оприлюднення результатів наукових досліджень в журналах ЗВО. Рекомендовано з метою мотивування публікаційної активності в наукових виданнях ЗВО знайти можливість отримання здобувачами ОП цифрового ідентифікатора об'єкта (DOI) на безоплатній основі. На ОП існує практика участі НПП у міжнародних проєктах,

але більшість здобувачів ОНП не залучені до цієї діяльності. Варто мотивувати здобувачів та викладачів ОНП до участі в академічній мобільності та залучати до реалізації міжнародних проєктів. Недостатньо широко презентуються результати дослідницьких проєктів здобувачів і НПП у зарубіжних виданнях. Варто більш широко висвітлювати результати наукових досліджень в іноземних наукових виданнях, презентувати наукові здобутки на конференціях і форумах за кордоном.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки має виразно сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf), зокрема в частині підготовки конкурентоспроможних фахівців на основі органічної єдності високоякісного студентоцентрованого навчання й наукової діяльності. Простежується відповідність цілей ОНП Концепції освітньої діяльності Університету, зокрема, щодо особистісної орієнтації освіти, створення рівних можливостей для молоді в здобутті якісної освіти. ОНП користується попитом серед вступників.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОНП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб різних груп стейкхолдерів. Експертною групою під час інтерв'ю з роботодавцями встановлено, що ЗВО відкрите до пропозицій і практикує обговорення ОНП у різний спосіб: обговорення концептуальних питань під час масово-комунікативних заходів, проведення робочих нарад щодо поглиблення знань з методології наукових досліджень, підвищення ефективності надання освітніх послуг в дистанційному форматі, координація тем дисертаційних досліджень здобувачів ОНП, рецензування наукових публікацій, проведення лекційних занять для здобувачів ОНП тощо. Надані пропозиції роботодавців щодо внесення до ОНП дисципліни "Професійно-педагогічна компетентність викладача вищої школи" враховано. Цей факт підтверджується витягом з протоколу № 10 засідання кафедри педагогіки ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" від 28 травня 2020 р. Здобувач ОНП (4 курс) на засіданні кафедри вийшов із пропозицією внести до анкет здобувачів запитань щодо актуальності змісту ОНП з урахуванням сучасних досліджень у галузі, прозорості оцінювання, узгодження інтересів здобувачів при виборі вибіркового дисциплін. Цей факт підтверджується витягом з протоколу № 6 засідання кафедри педагогіки ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" від 30 січня 2020 р. Здобувачі під час інтерв'ю запевнили експертну групу, що вони задоволені навчанням на ОНП, науковим середовищем ЗВО, можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії. У ЗВО періодично відбуваються опитування щодо якості ОНП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОНП та програмні результати навчання визначалися з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, на основі сучасних підходів, кращих вітчизняних та європейських практик підготовки фахівців вищої кваліфікації. ОНП спрямована на підготовку конкурентоспроможних дослідників та викладачів, здатних інтегруватися до міжнародного наукового простору. Під час дистанційного візиту представники ЗВО зазначали, що ОНП розроблено на основі багаторічного власного досвіду з урахуванням ключових тенденцій спеціальності, внаслідок співпраці з вітчизняними та зарубіжними вченими в галузі освіти, врахування здобутків аналогічних ОНП провідних вітчизняних університетів і наукових центрів НАПН. Академічна мобільність викладачів ОНП сприяла вивченню досвіду підготовки докторів філософії у високорейтинговому Кембриджському університеті. Запозичено досвід тьюторського супроводу здобувачів, індивідуалізацію освітнього складника ОНП тощо. Галузевий контекст виразно простежується в програмних результатах навчання ОНП. Регіональний контекст передбачає врахування потреб регіону в конкурентоспроможних наукових та науково-педагогічних кадрах, потребою в нарощуванні наукового потенціалу ЗВО, що пов'язано з непростими умовами, в яких перебувають переміщені ЗВО.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки відсутній. Програмні результати навчання, визначені ОНП, відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій (НРК) для відповідного кваліфікаційного рівня. Освітні компоненти забезпечують формування в здобувачів ОНП фахової компетентності дослідника, що дає змогу здійснювати науковий пошук, аналіз та синтез педагогічних теорій, явищ та фактів; ідентифікувати та інтерпретувати основні підходи, теорії та концепції педагогічної науки; аналізувати педагогічний процес з позицій сучасних методологічних підходів та теорій навчання та виховання; дотримуватися норм академічної доброчесності в різних видах наукової та педагогічної діяльності; розробляти, обґрунтовувати та формулювати концептуальні, теоретичні засади наукового дослідження з дотриманням професійної етики й академічної доброчесності створювати нові знання в галузі педагогічних наук; вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та прикладних знань, з колегами, науковою спільнотою, суспільством в цілому; презентувати результати наукових досліджень з використанням академічної української та іноземної мови у професійній науковій та педагогічній діяльності; ініціювати нові проєкти в галузі освіти. Враховуючи велику кількість програмних результатів навчання, експертна група рекомендує об'єднати програмні результати навчання за критерієм змістовного укрупнення та сформулювати їх у термінах результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки має виразно сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО. Цілі ОНП і програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб різних груп стейкхолдерів. У ЗВО налагоджена співпраця з роботодавцями, пропозиції та рекомендації яких беруться до уваги. Регулярно відбувається опитування здобувачів ОНП з оприлюдненням результатів на сайті ЗВО. Здобувачі задоволені навчанням на ОНП, науковим середовищем ЗВО і можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії. ОНП розроблено на основі багаторічного власного досвіду з урахуванням ключових тенденцій спеціальності, внаслідок співпраці з вітчизняними та зарубіжними вченими в галузі освіти, врахування здобутків аналогічних ОНП провідних вітчизняних університетів і наукових центрів НАПН. Програмні результати навчання, визначені ОНП, відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій (НРК) для відповідного кваліфікаційного рівня.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Значна кількість програмних результатів навчання призводить до змістовного розпорошення. Експертна група рекомендує: – враховуючи велику кількість програмних результатів навчання, варто об'єднати програмні результати навчання за критерієм змістовного укрупнення та сформулювати їх у термінах результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки відповідає “Стратегії розвитку ЗВО на 2019-2025 рр.” враховує регіональний контекст і основні тенденції розвитку галузі. Програмні результати навчання, визначені ОНП, відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій (НРК) для відповідного кваліфікаційного рівня. На зниження оцінки за критерієм вплинула велика кількість програмних результатів навчання, сформульованих у термінах програмних компетентностей, а не в термінах результатів навчання (що здобувач повинен продемонструвати після успішного завершення ОНП). Зважаючи на виявлені сильні сторони та наявність певного недоліку в контексті критерію 1, експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах» № 261 від 23 червня 2016 р., обсяг освітнього компонента ОНП 2020 р. становить 60 кредитів і забезпечує можливість формування знань із спеціальності (18 кредитів), оволодіння загальнонауковими компетентностями (6 кредитів), набуття універсальних навичок дослідника (6 кредитів), здобуття мовних компетентностей (6 кредитів), педагогічна практика (9 кредитів) – усього 45 кредитів обов'язкового освітнього компоненту. 15 кредитів – дисципліни за вибором, що становить 25 % від загального обсягу навчального навантаження за ОНП і відповідає нормативній базі підготовки докторів філософії. (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/osvit_ped_nauko11.pdf) Відзначимо, що гарант ОНП і проектна група працюють над вдосконаленням ОНП, покращенням її якості, що підтверджується позитивною динамікою змін. Так, дана ОНП 2016 р. (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/011_Osvitni-nauki.pdf) мала за обсягом 48 кредитів, не було введено ОК, що формували б досвід дослідника, учасника, керівника проектної діяльності. Педагогічна практика складала три кредити.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП чітко визначений, являє собою логічну взаємопов'язану систему ОК, необхідних для виконання наукових досліджень: «Філософія науки», «Методологія та методи педагогічного дослідження», «Теоретичні засади педагогіки та освітньої діяльності» (ознайомлення з методологією, методикою наукового, науково-педагогічного дослідження), «Академічне письмо українською й англійською мовами» (оволодіння стилістикою наукового викладу), «Історія педагогіки та порівняльна педагогіка» (вивчення історичного та закордонного контексту для об'єктивного дослідження педагогічних явищ і процесів). Обов'язкові ОК забезпечують формування ПРН, загальних і фахових компетентностей, що підтверджено матрицями відповідності в самоаналізі. Експертна група відзначає, що в програмі ПРН визначені як знання, вміння (фахові, комунікація, автономія і відповідальність), що скеровано «Положенням про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_onovl_zmist_osv_prog_29nov2019.pdf) і надано комісії за запитом. За рівнем складності зазначені програмні результати відповідають третьому рівню вищої освіти та вимогам Національної рамки кваліфікацій до відповідного кваліфікаційного рівня.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній сфері спеціальності 011 «Освітні і педагогічні науки» і присвячений підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти до здійснення викладацької та науково-дослідної діяльності з теорії загальної педагогіки, історії вітчизняної, зарубіжної освіти та педагогічної думки, порівняльної педагогіки; оволодіння інтегральною, загальними та фаховими компетентностями завдяки освітнім компонентам: «Філософія науки», «Методологія та методи педагогічного дослідження», «Теоретичні засади педагогіки та освітньої діяльності», «Історія педагогіки та порівняльна педагогіка», «Професійно-педагогічна компетентність викладача вищої школи», педагогічна практика. В процесі бесід з гарантом ОНП, академічним персоналом з'ясовано, що важлива роль у підготовці здобувачів ОНП відводиться ґрунтовній методологічній підготовці для виконання якісних наукових досліджень, що забезпечується запропонованими освітніми компонентами. Під час акредитаційної експертизи академічний персонал Л. Бутенко, А. Нікітіна, І. Кононов підтвердили, що зміст запропонованих ОК має практично орієнтований характер, що полягає в спрямуванні теоретичного змісту до розв'язання практичних проблем наукових досліджень здобувачів ОНП (консультації щодо вибору методології і методики дослідження, англійських текстів для перекладу з проблематики дисертацій здобувачів) тощо.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Під час акредитаційної експертизи з'ясовано, що індивідуальна освітня траєкторія здобувачів забезпечується через вибір теми наукового дослідження відповідно до наукових інтересів та перспектив подальшого професійно-особистісного зростання з урахуванням наукового напрямку керівника. Це підтверджено здобувачами третього рівня вищої освіти. С. Маміченко, О. Гусакова, В. Тетерев наголосили, що вступили до аспірантури, маючи проблематику наукових досліджень і були прикріплені до наукових керівників відповідно до своїх наукових інтересів. Структура

освітньої програми передбачає можливість вибору навчальних дисциплін не менше 25 % від загальної кількості навчального навантаження, що підтверджено здобувачами під час проведення фокус-групи та вивченням індивідуального навчального плану. О. Гусакова, здобувачка ОНП першого року навчання відзначила, що ОНП має оприлюднений список вибіркових дисциплін, які обираються в перші два тижні від початку навчання. Вибіркова дисципліна викладається навіть за участі в освітньому процесі одного студента. Вивчення індивідуальних навчальних планів здобувачів ОНП першого року навчання О. Гусакової та О. Гетьман підтверджує відмінності у переліку вибіркових предметів, що засвідчує формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів. (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/poloj_organiz_osv_protov_nov2020.pdf). Індивідуальна траєкторія навчання підтверджується можливістю вибору форм самостійної освітньої діяльності у межах вивчення ОК, правом на академічну відпустку або перерву в навчанні, а також на поновлення на навчання.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП та навчальний план передбачають проведення практичних занять, які дозволяють здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Під час проведення фокус-групи з академічним персоналом з'ясовано, що викладачі використовують активні методи навчання: проблематизацію, аналіз життєвих ситуацій, проектну діяльність, мікророзповідання, моделювання, навчальне проектування, що допомагають сформувати компетентності необхідні для викладацької та науково-дослідної діяльності. Практична підготовка передбачена обов'язковим освітнім компонентом, педагогічна практика загальним обсягом 9 кредитів, 6 тижнів. Організація практики спирається на загальне Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_praktyka_may2020.pdf), Процедура організації практики (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1_10_protov_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf), Робочу програму освітнього компоненту «Педагогічна практика» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/rob_prog_practik.pdf). Втім, педагогічну практику не внесено до матриці відповідності ОК компетентностям та ПРН. У робочій програмі з «Педагогічної практики» сформульовано мету, завдання і вимоги до знань і вмінь здобувачів вищої освіти третього рівня акредитації (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/rob_prog_practik.pdf), відсутній перелік фахових компетентностей та програмних результатів навчання, на формування яких спрямований даний освітній компонент, що ускладнює можливість констатації здобутих компетентностей, необхідних для подальшої практичної діяльності. Під час проведення експертизи з'ясовано, що наразі практику проходить один аспірант, іншим педагогічна практика перерахована відповідно до Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти, оскільки вони є викладачами даного ЗВО. Слід констатувати позитивну динаміку змін даної ОНП щодо обсягу педагогічної практики: порівняно з ОНП 2016 року, кількість кредитів зросла у три рази (з 3 кредитів до 9 відповідно).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Акредитаційна експертиза дозволила констатувати, що ОНП забезпечує формування у здобувачів soft skills. Зміст обов'язкових та вибіркових ОК та технології їх практичного впровадження доводять це. В процесі проведення фокус-груп із академічним персоналом з'ясовано, що зусилля викладачів спрямовані на розвиток креативності, критичного мислення, розвиток лідерських якостей здобувачів, можливості презентувати свої досягнення, вміння працювати в команді та партнерську взаємодію (проф. І. Кононов, проф. А. Нікітіна, доц. Л. Бутенко), для чого вони використовують методи інтерактивної взаємодії, аналіз життєвих ситуацій, «мозковий штурм», кейс-метод, метод проекту, діалогу і полілогу. Для здобувачів різних рівнів вищої освіти пропонується дисципліна «Soft Skills сучасного фахівця» (3 кредити), розроблена кафедрою педагогіки (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/annotation_Soft_skills.pdf). Здобувачі вищої освіти в процесі бесід, проведених під час експертизи, відзначили, що завдяки методам навчання, які використовують викладачі, вони здобули вміння критично мислити, відстоювати власну думку у дискусії, ефективно комунікувати, працювати в команді, керувати роботою групи тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю «011 Освітні, педагогічні науки» не затверджено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» за обсягом складається з 60 кредитів ЄКТС, які рівномірно розподілені за семестрами (по 30 кредитів ЄКТС). Організація освітнього процесу на третьому освітньому рівні

регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/poloj_organiz_osv_prot_nov2020.pdf). Аудиторне навантаження становить не менше 1/3 навчального часу, на самостійну роботу здобувачів відведено не більш як 2/3 навчального часу для кожного ОК. Зміст самостійної роботи визначається робочими навчальними програмами та силабусами навчальних дисциплін. Результати опитування здобувачів ОНП та інтерв'ю з ними підтверджують задоволеність фактичним навантаженням та обсягами самостійної роботи, що доводить доцільність запропонованого обсягу ОК.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на ОНП «Освітні, педагогічні науки» не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Аналіз ОНП та навчального плану показав відповідність освітніх компонентів існуючій нормативній базі, яка регулює навчальне навантаження для третього рівня вищої освіти. Запропоновані ОК формують компетентності викладацької та науково-дослідницької діяльності. Навчаючись на ОНП, здобувачі набувають професійних компетентностей під час практичних занять та педагогічної практики. Здобувачі мають можливість формування індивідуальної траєкторії навчання завдяки вибору теми дисертаційного дослідження, навчальних дисциплін, темпу навчання. Обсяг ОНП віддзеркалює фактичне навантаження здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Під час експертизи встановлена розгалуженість програмних результатів навчання, відсутність у їх формулюванні результативного складника. Експертна група рекомендує: – зменшити кількість ПРН, об'єднавши їх за змістом, та сформулювати у термінах результатів навчання; – доопрацювати силабуси ОК, висвітливши в них загальні, фахові компетентності, програмні результати, на формування яких спрямований відповідний ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Експертна група вважає, що запропоноване визначення ПРН та їх надмірна кількість є неістотним недоліком, оскільки за відсутності Державного стандарту зі спеціальності «Освітні, педагогічні науки» для третього рівня вищої освіти та в умовах автономії університетів, проектна група спиралася на внутрішнє «Положення про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_onovl_zmist_osv_prog_29nov2019.pdf). ОНП структурована, її зміст відповідає предметній галузі та сприяє реалізації визначених цілей і досягненню результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Розміщено на офіційному сайті ЗВО усі відповідні документи, що регулюють процес вступу на відповідну ОНП, зокрема Правила прийому (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/pravyla_vstup_asp_lnu_2021.pdf) та Програми вступних випробувань (http://luguniv.edu.ua/?page_id=50770) є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, а також не завдають будь-яких утисків прав вступників. Відповідно до Правил прийому на навчання за третім рівнем вищої освіти допускаються лише ті вступники, які здобули ступінь магістра або

освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. Також у документі міститься інформація щодо фінансування навчання в аспірантурі, терміни прийому заяв для вступу та повний перелік необхідних документів. Висвітлено перелік галузей знань та назв спеціальностей, за якими оголошується прийом на навчання в аспірантурі для здобуття наукового ступеня доктора філософії. У Правилах зазначено, що здобувач окрім вступного фахового іспиту та філософії повинен скласти іспит з іноземної мови на вибір, також прописано форму іспиту та його коефіцієнт. Під час опрацювання документів, експертна група переконалася, що Правила прийому ЗВО відповідають Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ до аспірантури за даною ОНП визначається Правилами прийому (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/pravya_vstup_asp_lnu_2021.pdf), які розроблені та затверджені ЗВО, а також оприлюднені на офіційній сторінці у зазначені терміни. Дана ОНП містить чотири основні складники, що передбачають набуття здобувачами необхідних компетентностей відповідно до рівня Національної рамки кваліфікацій: отримання глибинних знань із спеціальності; оволодіння загальнонауковими компетентностями; набуття універсальних навичок дослідника; здобуття мовних компетентностей. Тому для перевірки вхідних знань та умінь для вступу до аспірантури абітурієнту необхідно скласти три вступних випробування, серед яких: іспит зі спеціальності, філософії та іноземної мови за вибором (англійська, німецька, французька). У разі, якщо вступник має відповідний сертифікат про знання мови на рівні не нижче B2, то він має право надати його для перезарахування вступного випробування з іноземної мови. Програма вступного випробування зі спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки» включає питання з фахових дисциплін, якими оволоділи в результаті навчання за освітніми рівнями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» для того, щоб перевірити, якими компетентностями володіє вступник. Питання фахового вступного випробування базуються на таких дисциплінах: загальна педагогіка, історія педагогіки, педагогіка вищої школи та методологія наукових досліджень. Вступний іспит має на меті перевірити та оцінити професійну компетентність, а також наявності інтегрованих фахових знань та вмінь з метою подальшої реалізації цих знань на практиці. Враховуючи, що третій рівень освіти має наукову складову і для навчання здобувачу вищої освіти необхідно володіти знаннями з філософії та методології наукових досліджень, ЗВО до переліку вступних випробувань додав іспит з філософії. Також у Правилах зазначено пункти про пріоритетне зарахування. У разі випадків, коли декілька абітурієнтів мають однакові бали, перевага надається тому, який є співробітником ЗВО чи одного з відокремлених структурних підрозділів; вступникам, які мають наукові публікації; переможцям Всеукраїнських конкурсів чи олімпіад зі спеціальності, володарям дипломів про здобуття вищої освіти (спеціаліст, магістр) з відзнакою. Програми всіх екзаменаційних випробувань знаходяться у відкритому доступі, оприлюднені на офіційних ресурсах ЗВО.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У даному ЗВО створена чітка процедура визнання результатів формальної й неформальної освіти. Ці процедури прописані в документі Процедура визначення результатів навчання (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_1_prot_zabezp_yakist_osvita.pdf). У документі прописані не лише етапи визнання результатів навчання, а й відповідальних осіб та форми документів, які необхідно надати, заповнити чи завірити. У більшості випадків здобувач вищої освіти, який має намір визнати результати навчання, здобуті раніше та має відповідне підтвердження (диплом, сертифікат), повинен надати заяву про таке бажання і перелік додаткових документів, які представлені на офіційному сайті ЗВО. Під час зустрічі зі здобувачами експертна група була поінформована, що здобувачі вищої освіти знають про можливість участі в програмі академічної мобільності. Однак, зважаючи на епідеміологічну ситуацію, участь у подібних проєктах уповільнилась. Є здобувачі вищої освіти, які за власної ініціативи беруть участь у локальних проєктах, але не подають отримані сертифікати для визнання.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО має чіткий алгоритм визнання результатів навчання, які здобувач вищої освіти отримав у неформальний спосіб. Детальна інформація викладена у документі Процедура визначення результатів навчання (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_1_prot_zabezp_yakist_osvita.pdf). Однак досвіду зарахування подібного навчання за даною ОНП не було. Під час зустрічі зі здобувачами ОНП експертна група пересвідчилася, що здобувачі володіють інформацією стосовно даної можливості. У разі отримання додаткових знань у неформальний спосіб, засвідчених відповідним сертифікатом, здобувачі вищої освіти можуть звернутися до викладача для перевірки відповідності. Якщо модулі курсу відповідають програмі навчальної дисципліни, її буде перезараховано. Алгоритм визнання результатів викладений на офіційному сайті ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Поінформованість абітурієнтів, здобувачів та інших учасників освітнього процесу про всі етапи вступних випробувань та організацію освітнього процесу у ЗВО загалом. Усі необхідні документи, які регламентують освітньо-наукову діяльність, можна знайти на сайті ЗВО у вільному доступі. Правила і Положення, які приймаються у ЗВО є чіткими та зрозумілими. Для того, щоб спростити здобувачам вищої освіти процедуру перезарахування балів чи результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, існує алгоритм дій та зазначені відповідальні особи. Офіційний сайт ЗВО легкий у користуванні, містить чимало рубрик, що дозволяють легко орієнтуватися й оперативно знаходити необхідну інформацію. Для даної ОНП створено інформаційний пакет (http://luguniv.edu.ua/?page_id=69192), який містить актуальну інформацію щодо підготовки здобувачів за третім рівнем вищої освіти за спеціальністю «011 Освітні, педагогічні науки». Під час інтерв'ю здобувачами неодноразово зазначалося, що вся інформація отримується через сайт або у відділі аспірантури.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Переглянувши силабуси дисциплін, які викладаються на даній ОНП, експертна група не знайшла пунктів, що регламентують права здобувачів вищої освіти визнати результати навчання, отримані в неформальній освіті. Розробники силабусів не надають посилання на додаткові ресурси (крім переліку літератури), які могли б поглибити знання здобувачів вищої освіти. Експертна група рекомендує: – популяризувати серед аспірантської спільноти здобувати додаткові знання через участь у академічній мобільності та за допомогою неформальної освіти; – внести до силабусів навчальних дисциплін перелік електронних курсів та платформ, за результатами проходження яких здобувачі вищої освіти зможуть перезарахувати певні дисципліни чи їх компоненти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

У межах Критерію 3 не виявлено значних порушень чи невідповідностей, а недоліки не є істотними. Весь необхідний перелік документів, розміщений на офіційному сайті ЗВО, має чіткий і зрозумілий зміст, не містить дискримінаційних положень і не порушує права, свободу й гідність усіх учасників освітнього процесу. Враховуючи сильні сторони та неістотні недоліки в контексті критерію 3, експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Студентоцентрований підхід визначено стрижневим у Стратегії розвитку ЗВО (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf). Методи і форми навчання за кожним ОК сприяють досягненню цілей та ПРН, заявлених у ОНП; відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи й спрямовані на формування суб'єктної позиції здобувача в освітньому процесі (http://luguniv.edu.ua/?page_id=69741). Експертна група ознайомила з результатами опитувань, розміщених на сайті ЗВО та в додаткових документах. Аналіз експертною групою результатів опитувань здобувачів засвідчує високу оцінку здобувачами ОНП, хоча за критерієм “Як часто використовують викладачі новітні педагогічні методи (круглий стіл, навчальна дискусія, мозковий штурм, тренінг, ділова гра, майстер-клас тощо)?” неістотно занижена оцінка. Експертна група рекомендує здійснити аналіз результатів опитування здобувачів ОНП і відреагувати на потреби здобувачів щодо методів викладання. Під час проведення фокус-групи здобувачі ОНП висловили прийнятність методів викладання дисциплін, а саме: проблематизації, кейс-методу, дискусії, діалогу й полілогу, мікророзкладання, тренінгу, – що передбачають аргументацію власної точки зору, використання різних джерел інформації, акумулювання, використання набутого професійного й життєвого досвіду та сприяють реалізації принципу академічної свободи. Здобувачі ОНП наголошували, що викладачі цікавляться їхніми науковими інтересами, створюють умови для їх реалізації й поширення: пропонують обговорення спірних питань, надають консультативну допомогу, рекомендують джерела інформації українських та зарубіжних авторів тощо. ЗВО

забезпечує права на міжнародну академічну мобільність (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_ec_spivpratsya_lnu_2019.pdf), що також може вважатися реалізацією принципу академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Уся інформація щодо освітнього процесу повно висвітлена на сайті університету у рубриці «Аспірантура. Інформаційний пакет» (http://luguniv.edu.ua/?page_id=69192&lang=ru). У силабусах навчальних дисциплін представлена інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання (які сформульовано як вимоги до знань і вмінь) та критеріїв оцінювання (http://luguniv.edu.ua/?page_id=69741&lang=ru). Окремо ця інформація повідомляється викладачем на першому занятті з навчальної дисципліни, науковим керівником та працівниками відділу аспірантури. Зустріч із здобувачами це підтверджує.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У процесі акредитаційної експертизи з'ясовано, що викладачі ОНП використовують дослідницькі методи: проєкту, порівняльного аналізу, контент-аналізу, герменевтичного аналізу, бібліографічного аналізу, кількісного та якісного аналізу й оцінки результатів дослідження, моделювання, аналізу наукових, методичних, нормативних джерел – необхідні для організації й проведення педагогічного дослідження, а також апробації й презентації отриманих результатів. Здобувачі мають вільний доступ до наукової інформації (електронні бібліотеки у НМК ОК, інформація щодо публікацій на сайті Університету; доступ до наукометричних баз даних; репозиторію ЗВО (<http://libr.luguniv.edu.ua/?cat=13&lang=ru>). Дослідницька компонента реалізується під час щорічного обговорення на кафедрі проміжних результатів досліджень здобувачів ОНП. Дослідження викладачів ОНП здійснюються в межах наукових проєктів ЗВО («Вітчизняна і зарубіжна педагогічна спадщина (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.)» (№ 0106U013193); «Соціалізація учнівської та студентської молоді сходу України в умовах гібридної війни на Донбасі» (№ 0118U003335), «Розвиток теорії управління вищими закладами освіти», «Якість сучасної освіти: теорія, моніторинг, технології» (№ 0117U002054). У процесі проведення фокус-групи зі здобувачами з'ясовано, що реалізація освітньої складової за ОНП відбувається через індивідуальні дослідницькі проєкти на основі методології наукових досліджень.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У процесі експертизи з'ясовано, що силабуси ОК 1, ОК 3, ОК 5, ОК 6 потребують поповнення списку рекомендованої літератури науковими надбаннями викладачів, що забезпечують цей курс. Гарантом ОНП додатково надана «Аналітична довідка щодо оновлення змісту навчальних дисциплін...» (<https://office.naqa.gov.ua/64ad095d-1818-426c-ae2c-d047f0ca83c4>). У ній вказано на роботу, яка проводиться викладачами з оновлення змісту освітніх компонентів ОНП з урахуванням пропозицій здобувачів ОНП, внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, не менше рази на рік, що дозволяє створювати конкурентні переваги ОНП на ринку освітніх послуг. З'ясовано, що аналіз зауважень та зміни ОК ОНП обговорювалися на засіданнях кафедри педагогіки (протокол № 6 від 30 січня 2020 р., протокол № 10 від 28 травня 2020 р. протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.). Змістове наповнення ОК 1 на момент проведення експертизи репрезентовано науковими здобутками доктора соціологічних наук, професора І. Кононова в галузі філософії та соціології (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/portfolio_kononov.pdf); ОК 2 доповнено модулем «Академічне письмо українською мовою» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Silabus_Akademichne-pismo.pdf); розширено коло питань щодо сутності та напрямів реалізації академічної доброчесності суб'єктів навчальної та наукової діяльності, що висвітлюються в ОК 3 (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Silabus_Upravlinnya-naukovimiproektami.pdf). Уведено ОК 7 (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/syllabus_prof_ped_komp_vukl_vush_osv.pdf). Порівняльна таблиця, представлена у наданій довідці, ілюструє позитивну динаміку змін різних редакцій ОНП. (<https://office.naqa.gov.ua/64ad095d-1818-426c-ae2c-d047f0ca83c4>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Центр з міжнародної та навчально-виховної діяльності (<http://idep.luguniv.edu.ua/>) опікується питаннями міжнародної співпраці, отримання викладачами й здобувачами освіти грантів у провідних університетах США, Великої Британії, Німеччини, Франції та ін. Гарант ОНП проф. Л. Ваховський у межах академічної мобільності викладав лекції у Краківській академії А. Ф. Маджієвського (2017р.). На відкритій зустрічі здобувачка ОНП першого

року навчання О. Гусакова поділилася досвідом участі у програмах посольства США IREX з медіаграмотності (як фасилітатор і тренер), програмі TESOL як учасник. Викладачі ОНП є учасниками міжнародних проєктів («Розбудова структур надання послуг та освітнього потенціалу для психосоціального забезпечення у Східній Україні» (Німеччина); «Інтенсифікація впливу вчителів Луганської області на процеси примирення і встановлення миру» у межах проєкту «EU Support to Displaced Higher Education Institutions in the East of Ukraine»; «Управління інтернаціоналізацією українських закладів вищої освіти в рамках німецько-українського академічного співробітництва 2020 – 2021 р.»). Здобувачі ОНП є учасниками зарубіжних науково-практичних конференцій: «Psychology and pedagogy as sciences of formation and development of the modern personality» (2019, Kujawska Szkoala Wyzsza we Wloclawku (Cuiavian University in Wroclawek) Poland) – О. Гадючко; «Eurasian scientific congress» (2020, Barcelona, Spain. 2020) – М. Бривко.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Експертною групою з'ясовано, що на програмі реалізується студентоцентризований підхід та принцип академічної свободи. Здобувачі є активними суб'єктами освітнього процесу, чому сприяють методи і технології навчання: проблематизації, кейс-методу, дискусії, діалогу й полілогу, мікрвикладання, тренінгу. На ОНП успішно формується дослідницька компетентність здобувачів завдяки зв'язку навчання й дослідження, впровадженню методів проєкту, порівняльного аналізу, контент-аналізу, герменевтичного аналізу, бібліографічного аналізу, кількісного та якісного аналізу й оцінки результатів дослідження, моделювання, аналізу наукових, методичних, нормативних джерел. Зміст ОК, методи, які використовують викладачі й мотиваційні заходи успішно цьому сприяють.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Опитування здобувачів проводиться щороку, проте його аналіз поверховий, що не дозволяє його використовувати для підвищення якості навчання за ОНП. ЗВО не вніс змін до ОНП відповідно до результатів опитування здобувачів ОНП щодо методів викладання. Силабуси з навчальних дисциплін потребують доповнення сучасними публікаціями викладачів ОНП. Експертна група рекомендує: – робити аналіз опитувань здобувачів та знайомити з його результатами групу забезпечення ОНП, навчально-методичну комісію для вдосконалення змісту ОК та методики викладання, активно використовуючи новітні методи навчання; – здійснити аналіз результатів опитування здобувачів ОНП і відреагувати на потреби здобувачів щодо методів викладання; – розширити участь здобувачів та викладачів на ОНП у міжнародних проєктах і грантах; – НПП використовувати наукові надбання в процесі викладання навчальних дисциплін на ОНП, включаючи їх до рекомендованої літератури в силабусах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертна група встановила загальну відповідність усіх підкритеріїв критерію 4 встановленим вимогам: на програмі впроваджено студентоцентризований підхід, дотримується принцип академічної свободи, запропоновані форми і методи навчання сприяють оволодінню визначеними компетентностями та досягненню програмних результатів навчання. Вищезазначені недоліки не є істотними й не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Усі форми контрольних заходів, їх види, критерії оцінювання та додаткові відомості містяться у силабусах навчальних дисциплін та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО та освітньому порталі, а також повідомляються здобувачам ОНП викладачами, які читають такі дисципліни. Переглянувши силабуси, експертна група переконалася, що вони є чіткими та зрозумілими. На зустрічі це підтвердили й самі здобувачі ОНП. Контрольні заходи та критерії їх оцінювання регламентуються Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня

доктора філософії та доктора наук (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_pidgot_doctor_filosofy_may2020.pdf). У даному документі окреслені особливості атестації здобувачів вищої освіти, яка здійснюється за двома формами – проміжною та підсумковою атестаціями. Основною метою проміжної атестації на третьому рівні вищої освіти є контроль і перевірка виконання здобувачами вищої освіти індивідуальних навчальних планів наукової та освітньої складової за всіма їх компонентами. А також Положенням про організацію навчального процесу (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_organiz_osc_prot_2020.pdf), де чітко прописано види контролю та наведено систему оцінювання за національною шкалою, відсотковою та шкалою ЄКТС. У силабусах дисциплін містяться підпункт «результати навчання», він поділяється на два функціональні блоки – загальні та спеціальні компетентності. Відповідно до них вибудовуються критерії до оцінки знань здобувачів освіти. У підпункті «Критерії оцінювання» чітко прописано види навчальної діяльності, самі критерії та максимальна кількість балів за кожен з них, у кінці зазначено максимальну суму балів, яку здобувач може отримати, прослухавши та успішно виконавши всі необхідні навчальні компоненти з курсу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На сьогодні стандарт вищої освіти за спеціальністю «011 Освітні, педагогічні науки» не затверджено. Форми атестації здобувачів вищої освіти визначаються відповідно до «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 167 від 6 березня 2019 р. «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 27 липня 2016 р. № 567 і від 6 березня 2019 р. № 167», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. № 979, «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_pidgot_doctor_filosofy_may2020.pdf), затвердженим наказом ректора № 66-ОД від 1 червня 2020 р. Відповідно до положення атестація здобувачів ОНП здійснюється за двома формами (проміжна і підсумкова). Підсумкову атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснює постійно діюча або разова спеціалізована вчена рада на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО розробив низку документів, які забезпечують виконання правил проведення контрольних заходів, зокрема: Положення про організацію освітнього процесу (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_organiz_osc_prot_2020.pdf), де загально прописані особливості проведення контролю та оцінювання навчальних досягнень; Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_pidgot_doctor_filosofy_may2020.pdf), у якому чітко описана мета контрольних заходів та наслідки, які будуть у разі нескладання іспиту чи заліку. Також існує документ, який регулює процес перескладання навчальної дисципліни. Етапи перескладання, зміст, відповідальні особи та індикатор (звітна документація) описана у відповідному документі Процедура перескладання освітнього компонента (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_2_prot_zabezp_yakist_osvita.pdf). Чітко розроблена процедура повторного вивчення навчальної дисципліни (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_3_prot_zabezp_yakist_osvita.pdf). Затверджена процедура оскарження результатів навчання здобувача освіти (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_10_prot_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf). Вся необхідна інформація, що стосується визнання результатів навчання та оцінки знань здобувачів, форми контрольних заходів описані в силабусах навчальних дисциплін, які здобувачі можуть попросити у викладачів або знайти на сайті ЗВО. ЗВО розробив усі необхідні документи, чітко прописав процедури вирішення питань, пов'язаних з оцінюванням знань здобувачів освіти. Здобувачі вищої освіти на зустрічі з експертною групою підтвердили, що вони ознайомлені з процедурами оскарження результатів оцінювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Під час опрацювання документів та проведення зустрічей із академічним складом та здобувачами вищої освіти з'ясувалося, що ЗВО всіляко популяризує культуру дотримання академічної доброчесності. Зокрема, в Стратегії розвитку ЗВО 2019-2025 рр. (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-

2025.pdf), представлений у формі SWOT-аналізу, до сильних сторін заклад відносить сформованість корпоративної етики, що базується на академічних цінностях, традиціях і свободах та приєднанні Університету до програми «Академічна доброчесність». Також у ЗВО розроблено низку положень, які стосуються питання академічної доброчесності. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_akadem_dobro_2.pdf) формулює поняття та принципи дотримання академічної доброчесності. ЗВО чітко визначає порядок встановлення відповідальності науково-педагогічних працівників та здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії й доктора наук за порушення академічної доброчесності (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/5_4_prot_zabezp_yakist_osvita.pdf). У ЗВО встановлена програма Unichек, яка дозволяє виявляти факти плагіату. З метою визначення порядку перевірки на плагіат наукових та кваліфікаційних робіт здобувачів освіти, було розроблено відповідну процедуру (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/5_1_prot_zabezp_yakist_osvita.pdf). Під час спілкування зі здобувачами освіти, а також з допоміжним персоналом з'ясовано, що в закладі функціонує Школа академічної доброчесності (http://libr.luguniv.edu.ua/?page_id=1803#), яка проводить різноманітні лекції та семінари з популяризації культури академічної доброчесності. Також на сайті університетської бібліотеки у розділі сертифікати є повний перелік виданих документів, які засвідчують проходження певних курсів та тренінгів з поглиблення знань про академічну доброчесність. Експертна група відзначила, що здобувач ОНП виграв грант для реалізації проєкту, пов'язаного з дотриманням академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів відповідають вимогам, є чіткими і зрозумілими. Правила для всіх здобувачів вищої освіти, які беруть участь у контрольних заходах, є доступними і прозорими. Наявні документи й положення, що регулюють процес проведення контрольних заходів, їх оскарження й повторного проходження. Сформована політика дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу, розроблена відповідна процедура й алгоритм вирішення питань, пов'язаних з порушенням академічної доброчесності. Відсутні прецеденти порушення академічної доброчесності та розблокування спірних та конфліктних ситуацій під час проведення контрольних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У контексті Критерію 5, експертна група не виявила порушень та невідповідностей. Експертна група рекомендує: – застосовувати альтернативні форми контролю та оцінки знань здобувачів вищої освіти – такі як: комп'ютерні тестування, розробка проєкту, вирішення проблемної ситуації або задачі.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на значну кількість сильних сторін, зокрема наявність усіх необхідних документів, що регламентують питання проведення контрольних заходів, критерії їх оцінювання, забезпечення об'єктивності та неупередженості під час оцінювання; ведення і популяризації політики дотримання академічної доброчесності, а також відсутності слабких сторін, експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за критерієм 5, відсутні кращі практики, які можна було б запозичити.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На ОНП працює сім викладачів, шість із них на постійній основі. 57,1 % жінок, 42,9 % чоловіків викладають на цій ОНП. З них 57,1 % не досягли 60-річного віку, 42,9 % мають вік шістдесят і старші. Освітній процес забезпечують шість докторів наук (85,7 %) та один кандидат наук (14,3 %). У цілому академічна та професійна кваліфікація викладачів групи забезпечення сприяє досягнення даною ОНП програмних цілей і програмних результатів навчання. Проте викладач ОК 1 має науковий ступінь доктора соціологічних наук, викладаючи «Філософію науки»,

а ОК 3 «Управління науковими проектами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності» – доктора політичних наук. Однак інформація, додатково надана гарантом ОНП, дозволила з'ясувати, що викладач ОК 1 має науковий ступінь кандидата філософських наук і низку праць з епістемології (<http://office.naqa.gov.ua/e31c65a3-990f-4763-a5ff-40a23d5456b1>). Викладач ОК 3 має досвід управління проектами (2016-2017 рр. – керівник проекту «Місце збройного насилля в системі владних відносин», номер державної реєстрації 0116U006526). Ці факти засвідчують відповідність академічної і професійної кваліфікації викладачів групи забезпечення реалізації означеної ОНП. Отже, освітній процес на ОНП забезпечують висококваліфіковані викладачі, які мають відповідну освіту, науковий ступінь, здійснюють дослідження відповідно до змісту ОНП, мають наукові роботи, в тому числі в журналах, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору є прозорою і скеровується «Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_konkurs_vakantni_posady.pdf). Конкурсний відбір проводять на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав претендентів, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на обіймання посад науково-педагогічних працівників. Конкурс може бути оголошеним на посади, які будуть вакантними з наступного дня після закінчення строкового трудового договору (контракту) осіб, які обіймали ці посади. Конкурс на такі посади оголошують не пізніше, ніж за два місяці до закінчення терміну дії строкового трудового договору (контракту). Ректор може продовжити термін дії контракту на період формування штатного розпису та/або на час проведення конкурсу і має право змінювати, якщо на те є підстави, термін проведення конкурсу і строк подання заяв та документів. Заяви на участь у конкурсі мають право подавати особи з науковим ступенем або вченим званням, а також особи, які володіють ступенем магістра (спеціаліста) і за їхнім рівнем кваліфікації та професійними якостями відповідають вимогам, установленим до науково-педагогічних працівників чинним законодавством України, Статутом Університету, вимогам посадових інструкцій науково-педагогічного працівника та умовам конкурсу.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці долучаються до проектування й оновлення змісту ОНП, беруть участь у засіданнях кафедр у дистанційному режимі, у міжнародних конференціях, у проміжній атестації здобувачів, надають рецензії, бази для проходження підвищення кваліфікації НПП, виконують спільно з НПП ОНП проекти, проводять лекційні заняття, поширюють бібліотечний фонд найсучаснішими дослідженнями в галузі освіти. Представники стейкхолдерів активно долучаються до підвищення дослідницької компетентності майбутніх науковців. Під час проведення фокус-групи здобувачі підтвердили існування досвіду он-лайн консультування директора ЦПО Університету менеджменту освіти НАПН України д.пед.н., проф. Т. Сорочан з проблем методології педагогічного дослідження; проф. кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди Л. Штефан з питань історії педагогіки, проф. кафедри інформатики і прикладної математики Криворізького державного педагогічного університету С. Семерікова з методів обробки даних при проведенні педагогічних досліджень. Спільно з Інститутом педагогіки НАПН України проводяться науково-практичні конференції «Практична філософія і нова українська школа» (16 травня 2019 р.), «Історія та філософія освіти в незалежній Україні: здобутки і стратегії» (20 травня 2020 р.), на яких здобувачі мають можливість ознайомитися з кращими педагогічними практиками та новітніми теоріями, а також презентувати й апробувати результати своїх досліджень.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО постійно залучає професіоналів у галузі педагогіки до проведення аудиторних занять, що було підтверджено здобувачами ОНП. Це онлайн-лекції за такими темами: «Джерельна база історико-педагогічного дослідження» (д.пед.н., професор, завідувач відділу історії та філософії освіти Інституту педагогіки Н. Дічек), «Методи порівняльно-педагогічних досліджень» (д.пед.н., професор педагогічного університету імені Комісії народної освіти в Кракові О. Бочарова.), «Теорія і практика педагогічного експерименту» (д.пед.н., професор завідувач кафедри практичної психології Донбаського державного педагогічного університету Е. Панасенко); «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті та науковій сфері» (д.пед.н., професор кафедри інформатики та прикладної математики Криворізького державного педагогічного університету С. Семеріков); «Теорія та практика управління освітою» (д.пед.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Харківської гуманітарно-педагогічної академії А. Харківська).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО впроваджено практику випереджувального підвищення кваліфікації, що визначено Статутом (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/statut-2017.pdf>) та Стратегією розвитку університету (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf), а також Положенням про підвищення кваліфікації НПП (http://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/11/poloj_pidvkvalific_nauka_2019.pdf). Здійснюється підвищення кваліфікації відповідно до індивідуального плану викладача й оприлюднюється на офіційному сайті університету. На відкритій зустрічі Л. Бугенко підтвердила існування таких форм підвищення кваліфікації в ЛНУ: навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування в зарубіжних та вітчизняних ЗВО; навчання за програмою; участь семінарах, у вебінарах, тренінгах. План-графік формується відділом аспірантури на підставі планів-графіків, поданих кафедрами. Підвищення кваліфікації НПП через участь у програмах академічної мобільності, інформальної освіти, семінарах, вебінарах, тренінгах здійснюється поза межами річного плану й потребує визнання вченою радою інституту чи факультету. Фінансується підвищення кваліфікації за кошти ЗВО для НПП, які працюють на постійній основі. З метою створення умов для професійного розвитку викладачів заключено договори з низкою закордонних закладів освіти США, Британії, Німеччини, Польщі, Словенії та ін. За результатами проведення фокус-груп констатуємо, що система професійного розвитку (підвищення кваліфікації) відповідає потребам та інтересам викладачів ОНП та сприяє підвищенню якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП визначається як одне з важливих завдань ЗВО, які закріплено Статутом університету (п. 11.10, 11.12, 11.15) (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/statut-2017.pdf>), Стратегією розвитку університету (п. 3.4.6) (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf). Види заохочення прописані в Правилах внутрішнього розпорядку (http://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/12/pravila_vn_rozpor_lnu_2019.pdf) і передбачають оголошення подяки, преміювання, надбавки до посадових окладів, нагородження грамотами, присвоєння почесних звань Університету. ЗВО всіляко заохочує участь НПП у дослідницькій діяльності: матеріальні виплати за захист докторської дисертації, публікацію статті в науковому виданні, що індексується в Scopus та/або Web of Science (Положення про стимулювання наукових досліджень, матеріальну й моральну підтримку вчених і здобувачів вищої освіти (п. 3, 4) (http://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/01/poloj_stimul_nauka_dosl_29_jan_21.pdf) Система рейтингування викладачів ЗВО також стимулює викладачів до професійного розвитку й викладацької майстерності (Положення про рейтингове оцінювання наукової діяльності науково-педагогічних працівників (http://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/03/polog_reyt_ocinuvanny_nauk_diy_npp_lnu_2021.pdf). Бесіда з академічним персоналом підтверджує обізнаність НПП з методами стимулювання професійного розвитку і визнають їх дієвий характер.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Експертна група відзначає сильні сторони ОНП, які полягають у залученні ЗВО до викладання професіоналів, наявності прозорих процедур конкурсного добору викладачів. Це сприяє досягненню визначених цілей та програмних результатів навчання, розширенню пропозицій для стажування й підвищення кваліфікації викладачів в українських та закордонних університетах. ЗВО має систему як матеріального (преміювання за наукові досягнення, публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus та/або Web of Science), так і морального заохочення викладачів до професійного розвитку та вдосконалення майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Процедура визнання результатів стажування, яке здійснюється поза межами річного плану, ускладнена, а це може становити перепони на шляху професійного вдосконалення. Експертна група рекомендує: – спростити процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації, що здійснювалося поза межами річного плану, заохочуючи таким чином НПП до постійного вдосконалення і розвитку.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Експертна група встановила загальну відповідність усіх підкритеріїв Критерію 6 встановленим вимогам: реалізацію ОНП здійснюють висококваліфіковані професіонали, які мають відповідну освіту, науковий ступінь, здійснюють дослідження відповідно до змісту ОНП, мають наукові роботи, в тому числі в журналах, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. В університеті існує прозора процедура конкурсного добору НПП, що забезпечує якість викладання на ОНП. Викладачі мають широкі можливості для професійного розвитку й підвищення кваліфікації як в Україні, так і за її межами, що підтверджено договорами про співпрацю з академічним установами, а існуюча система морального й матеріального заохочення цілком цьому сприяє. Вищезазначені недоліки є неістотними й не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Удосконалення матеріально-технічного забезпечення передбачено в Стратегії розвитку ЗВО на 2019-2025 рр. Інформацію щодо матеріально-технічної бази ЗВО висвітлено на сайті ЗВО (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/technical_base_lnu_3.pdf). Адміністративний корпус, навчальні корпуси, гуртожиток (http://luguniv.edu.ua/?page_id=442702), бібліотека, спортивна зала, студентські хаби, затишна територія обладнана місцями для відпочинку. Обговорення результатів досліджень, захисти дисертаційних досліджень відбуваються в сучасній аудиторії адміністративного корпусу ЗВО. На території ЗВО доступ до Інтернету безоплатний. У ЗВО працює бібліотека з читальним залом, бібліотечний фонд порівняно з 2014 роком збільшився з 7 тис. до 42 тис. примірників. Бібліотека облаштована 8 комп'ютерами та доступом до репозитарію, наукометричних баз даних Scopus, Web of Science тощо. Для зручності користувачам надається віддалений доступ до баз даних і проводяться заняття щодо користування базами даних. Бібліотечні фонди поповнюються науковою літературою, періодичними фаховими виданнями, дисертаційними дослідженнями. Навчально-методичне забезпечення сприяє досягненню цілей ОНП шляхом його повного змістовного наповнення та оновлення. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що мають доступ і користуються навчально-методичними матеріалами розміщеними на освітньому порталі й сайті ЗВО. Під час карантинних обмежень освітній процес відбувається на платформах Zoom, Google Meet.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Експертна група під час дистанційного візиту з'ясувала, що науково-педагогічні працівники й здобувачі вищої освіти ОНП мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації як освітньої компоненти, так і наукової діяльності. Навчальні аудиторії, мультимедійне й комп'ютерне обладнання, інформаційне забезпечення, платформи для дистанційного навчання, бібліотечні фонди, доступ до електронної бібліотеки (http://luguniv.edu.ua/?page_id=70925), доступ до репозитарію, наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, Інтернет є безоплатними. Здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники ОНП підтвердили можливість безоплатно користуватися доступом до електронних журналів, наукометричних баз даних Scopus і Web of Science та публікувати результати досліджень в наукових виданнях ЗВО. На сайті ЗВО розміщено організаційно-методичний супровід публікаційної активності, що на думку експертів є додатковим орієнтиром для реалізації наукової складової здобувачів ОНП (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/asp_suprovid_publ_activ_011_educ_ped_sciences.pdf).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Здобувачі вищої освіти ОНП і представники органів студентського самоврядування вважають освітнє середовище безпечним для життя й здоров'я та таким, що задовольняє їхні освітні потреби й інтереси. Безпека освітнього середовища забезпечується шляхом дотримання санітарних, протипожежних норм та вимог охорони праці. У приміщеннях ЗВО розміщено правила й схеми евакуації, встановлено пожежну сигналізацію, наявні вогнегасники та протипожежний інвентар. ЗВО запрошував представників МНС для проведення навчань з питань безпеки, залучав представників Міжнародного Комітету Червоного Хреста для проведення навчань з первинної медичної допомоги. У ЗВО розміщено медичний пункт та пункт безоплатної медичної допомоги. Створено умови як для навчання, так і для відпочинку учасників освітнього процесу. ЗВО працює над створенням умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Такі особи мають можливість здобувати освіту за індивідуальною, екстернатною формами навчання з використанням дистанційних технологій. На сайті ЗВО оприлюднено Перспективний план підготовки закладу освіти для навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/ymovu.pdf>). На ОНП особи з особливими освітніми потребами відсутні.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти в спосіб розміщення інформації на офіційному сайті, створенням можливостей розв'язувати проблеми через особисті звернення до відділу аспірантури, науково-педагогічних працівників ОНП, наукового керівника, гаранта ОНП, профспілкової організації. Здобувачі також мають можливість отримувати інформацію через корпоративну електронну пошту, освітній портал. Науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію освітньої складової ОНП, наповнили контентом освітнє програмне забезпечення MOODLE. Доступною є інформація щодо проведення масово-комунікативних заходів (конференції, круглі столи, семінари тощо), участі в міжнародних проєктах, можливостей академічної мобільності, стажування. Соціальна підтримка реалізується у спосіб надання матеріальної допомоги. Результати опитування здобувачів ОНП засвідчили задоволеність організацією освітнього процесу, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою. Здобувачі зазначали, що у ЗВО відбувається динамічне формування культури взаємодопомоги й доброзичливого ставлення до всіх учасників освітнього процесу. Представники студентського самоврядування підтвердили сприяння в отриманні соціального житла та матеріальної допомоги на захист дисертаційного дослідження.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами передбачено Стратегією розвитку Університету на 2019-2025 роки. (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Strategiya-gozvitku-LNU_2019-2025.pdf). Зокрема, пунктом 3.4.7 вищезазначеної Стратегії заплановано у 2021-2025 рр. створити умови для осіб з особливими освітніми потребами. Надаються можливості здобувати освіту за індивідуальною, екстернатною формами навчання шляхом дистанційного навчання. У ЗВО розроблено та реалізується Перспективний план підготовки закладу освіти для навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/umovu.pdf>). Під час реконструкції навчального корпусу враховано подальше облаштування пандусів та підлоги з відсутністю порогів, широких дверних отворів для проїзду інвалідного візка, зручних переходів, сходи з поручнями тощо. Сайт ЗВО містить інформацію для осіб з інвалідністю (http://luguniv.edu.ua/?page_id=53486) з контактами студентської соціальної служби.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує чітка й зрозуміла політика й процедури вирішення конфліктних ситуацій. Сайт ЗВО містить Процедуру вирішення конфліктних ситуацій, протидії булінгу, сексуальним домаганням, дискримінації, хабарництву (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/6_1_protz_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf). Розроблено Антикорупційну програму на 2021-2022 рр. (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/antikorrup_lnu_2021-2022.pdf), визначено особу, уповноважену з питань запобігання та виявлення корупції, а також визначено порядок врегулювання конфліктних ситуацій та антикорупційні заходи. Під час проведення інтерв'ю зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками ОНП, представниками органів студентського самоврядування підтверджено обізнаність щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій. Здобувачі вищої освіти ОНП заповнили експертну групу, що їм невідомі випадки скарг, пов'язаних з дискримінацією, сексуальними домаганнями та корупційними діями. Опитування здобувачів ОНП з питань врегулювання конфліктів інтересів не проводилося.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Достатність фінансових, матеріально-технічних ресурсів та навчально-методичного забезпечення для успішної реалізації ОНП. Можливість безоплатно користуватися інфраструктурою, інформаційними ресурсами, Інтернетом, репозитарієм, наукометричними базами даних Scopus/Web of Science, публікувати результати досліджень в наукових виданнях ЗВО. Створення безпечного для життя та здоров'я освітнього середовища. Позитивною практикою є запрошення представників МНС та Міжнародного Комітету Червоного Хреста для проведення навчань з учасниками освітнього процесу. Проведення опитувань здобувачів ОНП щодо задоволеності організацією освітнього процесу, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою. Формування культури взаємодопомоги і доброзичливого ставлення до всіх учасників освітнього процесу. Сприяння у отриманні соціального житла та матеріальної допомоги на захист дисертаційного дослідження. Передбачення Стратегією

розвитку Університету на 2019-2025 рр. створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Представлення на сайті чіткої і зрозумілої політики і процедур вирішення конфліктних ситуацій. Наявність Антикорупційної програми. Обізнаність учасників освітнього процесу щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатня мотивація публікаційної активності здобувачів ОНП до оприлюднення результатів наукових досліджень в журналах ЗВО. Здобувачі ОНП самостійно оплачують цифровий ідентифікатор об'єкта (DOI), при поданні наукової публікації до редакції. Відсутнє опитування здобувачів ОНП з питань врегулювання конфліктів інтересів. Експертна група рекомендує: – з метою мотивації до підвищення публікаційної активності в наукових виданнях ЗВО знайти можливість отримання здобувачами ОНП цифрового ідентифікатора об'єкта (DOI) на безоплатній основі; – запровадити проведення опитування здобувачів ОНП з питань врегулювання конфліктів інтересів; – в умовах карантинних обмежень на вході до навчальних корпусів ЗВО встановити безконтактні дезінфектори.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Експертна група зважаючи на сильні сторони, позитивні практики та неістотні недоліки, що можуть бути усунені, дійшла висновку щодо відповідності критерію 7 рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО розроблено Положення про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм від 29.11.2019 р. (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_onovl_zmist_osv_prog_29nov2019.pdf.pdf). Даний документ розроблено з урахуванням всіх необхідних норм, визначених законодавством України у галузі вищої освіти. Положення чітко визначає структуру та зміст ОНП та містить детальний опис процесу від її розробки та затвердження. Важливим пунктом у документі є порядок, за яким здійснюють моніторинг та оновлюють зміст освітньої програми. Відповідно до пункту 4.3. та 4.4. Положення моніторинг здійснюється профільною кафедрою, за якою закріплена освітня програма не рідше одного разу на рік. До процесу вдосконалення залучаються здобувачі вищої освіти, академічний персонал ЗВО та інші стейкхолдери. Мета такого заходу полягає в можливості отримати реальну інформацію про освітній чи освітньо-науковий процес задля задоволення потреб і очікуваних результатів навчання усіх зацікавлених сторін. Одна з причин закриття полягає в неактуальності освітньої програми для суспільства. Експертна група була поінформована, що здобувачі брали участь в опитування щодо якості освітнього процесу, а також були залучені до обговорення цього питання під час засідання кафедри, що було внесено у протоколи засідання кафедри. Конкретними прикладами, які демонструють процес розвитку й внесення змін, ініційованих самими здобувачами вищої освіти, є перегляд кількості навчальних кредитів на користь зменшення та більшу орієнтацію на наукову складову й написання дисертаційного дослідження. Фокус-група роботодавців також зазначила, що заклади, які вони представляють, тісно співпрацюють з профільною кафедрою, мають можливість відкрито обговорювати, висловлювати свою думку, надавати рекомендації щодо даної ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертна група з'ясувала, що здобувачі ОНП беруть участь в опитування щодо якості освітнього процесу, а також залучені до обговорення цього питання під час засідання кафедри, що було внесено до протоколів засідання кафедри. Останнє опитування проводилося в 2020 році. Його результати оприлюднені на сайті ЗВО (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/onpID36972_osv_ped_nauk_rez_oryt_vypusk_2021.pdf). Також здобувачі вищої освіти неодноразово підкреслили, що будь-які проблемні питання чи ініціативи вони можуть озвучити викладачам та гаранту ОНП в усній формі, а потім обговорити їх офіційно під час травневого засідання кафедри (остаточно вносять корективи у серпні). З конкретних прикладів, які демонструють процес розвитку та внесення змін, ініційованих здобувачами вищої освіти, є перегляд кількості навчальних кредитів на користь

зменшення та більшу орієнтацію на наукову складову і написання дисертаційного дослідження. Також на сайті ЗВО розміщені різноманітні анкетування здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців щодо якості ОП і ОНП. Представлені результати засвідчують залученість усіх зацікавлених сторін до контролю та впливу на якість освітніх послуг, які надає ЗВО.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЗВО зміг налагодити тісну співпрацю з різними науковими та освітніми установами України. Наразі ЗВО співпрацює з НАПН України, Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка, ДНУЗ «Донбаським державним педагогічним університетом», Харківською гуманітарно-педагогічною академією та іншими закладами. Під час зустрічі з роботодавцями вони продемонстрували неабияку зацікавленість та обізнаність щодо даної ОНП та зауважили, що ЗВО неодноразово залучав їх до перегляду та надання рекомендацій щодо удосконалення ОНП. У протоколах засідання кафедри, які надав гарант на запит експертної групи, зазначено, що для обговорення актуальності ОНП були задіяні стейкхолдери-роботодавці, які надали свої схвальні відгуки. Деякі роботодавці рекомендували переглянути кількість навчальних годин для викладання методології наукових досліджень з міркувань, що на третьому рівні вищої освіти навчання відбувається через дослідження. Співпраця з роботодавцями здійснюється також у форматі зустрічей, круглих столів, наукових конференцій, рецензування дисертаційних робіт та інших наукових праць здобувачів вищої освіти та академічного складу ЗВО. Основними роботодавцями для випускників є також сам ЗВО. Враховуючи ситуацію, яка склалася на сході України, в результаті якої велика частина НПП була втрачена, основним завданням ЗВО є підготовка фахівців, які знівелюють дефіцит кадрів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Оскільки Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» є внутрішньо переміщеним ЗВО, більшість науково-педагогічного складу була змушена перейти до інших установ чи звільнитися. Тому пріоритетом є підготовка кваліфікованих науково-педагогічних фахівців для забезпечення власних потреб. Під час бесіди з гарантом, викладачами та здобувачами вищої освіти, експертна група з'ясувала, що наразі деякі випускники та більшість здобувачів вищої освіти за даною ОНП працюють викладачами на відповідних кафедрах й інших відділах ЗВО. Також у ЗВО створено Центр розвитку кар'єри, діяльність якого визначена Положенням про центр розвитку кар'єри Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_centre_roz_kar_29nov2019.pdf), основна мета якого полягає в допомозі здобувачам ОНП працевлаштуватися. Саме цим підрозділом було проведено анкетування випускників, результати якого засвідчили, що значна їх кількість залишається працювати у стінах рідного ЗВО.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група переконалася, що ЗВО має дієву систему забезпечення якості освіти і забезпечує своєчасне реагування на виявлені недоліки. На ОНП було виявлено недолік щодо поінформованості здобувачів про наукові заходи з популяризації результатів наукових досліджень. З метою усунення такого недоліку відділом аспірантури запроваджено додаткові інструменти доведення до відома здобувачів інформації про важливі для них заходи шляхом додаткової розсилки. З метою усунення суто формального підходу до дотримання академічної доброчесності, запроваджено Школу академічної доброчесності, у межах якої проводяться заняття з формування культури доброчесності. Залучення роботодавців до вдосконалення ОНП сприяло збільшенню часу, відведеного на опанування методологією та методами педагогічних досліджень. Обґрунтувавши свою позицію на засіданні робочої групи з питання перегляду і затвердження ОНП, роботодавці запропонували збільшити кількість навчальних кредитів з 4,5 до 6, після чого зазначені рекомендації були внесені до ОНП. Опитуючи здобувачів вищої освіти та представників студентського самоврядування, експертна група не виявила фактів невдоволень. Здобувачі вищої освіти наголосили, що вони постійно залучаються до обговорення проблемних питань ОНП і мають можливість впливати на прийняття рішень щодо удосконалення ОНП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки акредитується вперше, тому констатувати вплив результатів зовнішнього забезпечення якості освіти на позитивний чи негативний процес розвитку ОНП неможливо.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

З 2019 року в ЗВО діє Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_vnutr_sys_zab_osv_29nov2019.pdf.pdf), чим адміністрація та академічний персонал заявили свою готовність до здійснення якісних перетворень у системі внутрішнього контролю над якістю освітніх послуг. Ознайомившись з Положенням та звітом про самооцінювання, експертна група виявила, що у ЗВО культура підтримки якості освіти перебуває на належному рівні. Відповідно до Положення, у ЗВО існує багаторівнева система забезпечення якості вищої освіти, до якої належать представники з різними функціональними обов'язками. 5 рівень – адміністрація, яка відповідає за кадрові та фінансові питання, здійснює контроль функціонування, а також розробляє та затверджує положення й процедури внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти; 4 рівень – навчальний та інші профільні відділи, що займаються питаннями вибору дисциплін, здійснюють організаційно-методичну підтримку освітнього процесу, координують здобувачів вищої освіти в питаннях розкладу занять, а також надають пропозиції до навчального навантаження професорсько-викладацького складу; 3 рівень – декани і директори, вчені ради, а також органи студентського самоврядування, які здійснюють контроль роботи кафедр з дотримання правил забезпечення якості освіти, розроблюють і затверджують графіки освітнього процесу, займаються питаннями розробки й удосконалення ОНП, її моніторингу, а також беруть участь у обговореннях питань організації освітнього процесу; 2 рівень – гаранті, кафедри і проєктні групи. До їх функціональних обов'язків належить забезпечення якості навчального процесу відповідно до стандартів вищої освіти; контролювати дотримання ліцензійних умов, керувати розробкою нової освітньо-наукової програми; 1 рівень – здобувачі вищої освіти, які обов'язково залучаються до перегляду й моніторингу ОНП, беруть участь в обговореннях та опитуваннях пов'язаних з різними аспектами функціонування ЗВО. Академічна спільнота, починаючи з 5 до 1 рівнів, впливає на систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Адміністрація ЗВО ініціює проведення опитування здобувачів, роботодавців та випускників стосовно задоволеності ОНП з метою її вдосконалення. Викладачі під час здійснення викладацької діяльності й проведення консультативної роботи мають можливість отримати зворотний зв'язок щодо навчальної дисципліни, її наповнення, актуальності, а також труднощів, які виникали під час курсу для того, щоб викладач міг скоригувати навчальний матеріал та зробити його насиченим і корисним для майбутніх фахівців. Уся діяльність ЗВО базується на принципах довіри та відкритості, орієнтована на здобувачів вищої освіти. Під час зустрічі з різними фокус-групами експертна група переконалася в тому, що студенти не просто володіють інформацією про свої права й обов'язки, а реально вступають у діалог з керівництвом та академічним персоналом, можуть вирішувати різні питання та впливати на рішення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО розроблено повний пакет документів, які визначають і регламентують процес внутрішнього забезпечення якості освіти, а також низку питань про затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньо-наукової програми. Вони не суперечать законодавству України та відкрито оприлюднюються для ознайомлення усіма зацікавленими особами. Усі здобувачі вищої освіти підтверджують, що освітній процес побудовано логічно, орієнтовано на задоволення їх освітніх і наукових потреб та інтересів; всі питання вирішуються оперативно й не потребують задіяння інших механізмів впливу, а ініціативи з оптимізації освітнього процесу, внесення коректив до освітніх компонентів сприймаються гарантом та викладачами позитивно й беруться до уваги. Важливим показником є подальше працевлаштування здобувачів вищої освіти у даний заклад або в його інші відокремлені структурні підрозділи. Потужним є коло освітньо-наукових інституцій, які співпрацюють із ЗВО за даною ОНП та є роботодавцями для майбутніх випускників. Вони постають не лише рекомендаційною стороною щодо удосконалення програми, а й спільно об'єднуються задля популяризації та вдосконалення вітчизняної вищої освіти. Наявність чітко сформульованої культури внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, яка має п'ятирівневу систему, охоплює всіх учасників освітньо-наукового процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недосконала система опитування здобувачів вищої освіти щодо якості вищої освіти за даною ОНП; більшою мірою будь-які труднощі проговорюються усно та не фіксуються. Експертна група рекомендує: – удосконалити систему анкетування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності навчанням за даною освітньо-науковою програмою, розширивши спектр запитань та забезпечити можливість надавати свої пропозиції у відкритій електронній формі.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на виявленні сильні сторони, а саме: систематичний перегляд ОНП з метою її покращення; залучення до перегляду ОНП всіх зацікавлених сторін та врахування їх думок і пропозицій щодо її удосконалення; намагання оперативного вирішити будь-які питання, пов'язані з якістю викладання за даною ОНП, а також врахування слабких сторін – недосконалої системи отримання зворотного зв'язку здобувачів вищої освіти, експертна група дійшла висновку, що ОНП у контексті критерію 8 відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група констатує чіткість, зрозумілість і доступність правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Сайт ЗВО є достатньо інформативним, розділ «Публічна інформація» наповнений необхідною інформацією http://luguniv.edu.ua/?page_id=3131. Розділ «Освітня діяльність. Положення» http://luguniv.edu.ua/?page_id=52694 містить Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію і проведення практики; Положення про екзаменаційні комісії; Положення про систему забезпечення якості; Положення про освітній портал; Положення про індивідуальний графік; Положення про переведення на бюджет; Положення про диплом; Положення про розробку, затвердження, оновлення змісту і закриття освітніх програм; Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу. Під час інтерв'ю учасники освітнього процесу демонстрували обізнаність з правилами, що регулюють їхні права й обов'язки.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Експертна група переконалася в тісній співпраці ЗВО та стейкхолдерів. Під час інтерв'ю роботодавці підтвердили, що надавали зауваження й пропозиції до проекту ОНП та її вдосконалення. Зокрема, було надано рекомендації щодо збільшення часу на вивчення методології наукових досліджень, рекомендації з підвищення ефективності реалізації ОНП в дистанційному форматі. Проводилися робочі наради щодо обговорення методології досліджень, здійснювалася координація тем наукових досліджень здобувачів ОНП. Роботодавці відзначали високий рівень професійної підготовки здобувачів за даною ОНП і високий рівень компетентності працевлаштованих випускників. Співпраця між роботодавцями і ЗВО відбувається на постійній основі й реалізується в різних формах (участь у міжнародних конференціях, методологічних семінарах, круглих столах, рецензування наукових праць, робочих нарадах, обговорення на засіданнях кафедр тощо). На сайті ЗВО представлено результати обговорення ОНП http://luguniv.edu.ua/?page_id=69661. Також на сайті роботодавці мають можливість взяти участь в опитуванні щодо якості освіти https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdStQC9APx0EvAyxIaEQXK1XRPgibupBuBsY5AE8XbeldgTag/viewform?usp=sf_link.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЗВО своєчасно оприлюднює на сайті точну й достовірну інформацію про ОНП: профіль, мету, характеристику, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, вибіркові компоненти, структурно-логічну схему, форму атестації здобувачів http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/osvit_ped_nauko11.pdf. На сайті розміщено силабуси навчальних дисциплін http://luguniv.edu.ua/?page_id=69741, навчальний план http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/asp_navch_plan_011_educ_ped_sciences_2020_2.pdf. Обсяг інформації, що знаходиться на сайті у вільному доступі, є достатнім для усвідомленого вибору ОНП майбутніми абітурієнтами, обізнаності роботодавців щодо цілей та змісту підготовки за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильними сторонами ОНП та ЗВО є своєчасність і достовірність оприлюдненої на сайті ЗВО інформації про ОНП в обсязі, достатньому для інформування різних груп стейкхолдерів. Експертна група відзначає інформативність сайту, прозорість і публічність інформації, чіткість, зрозумілість і доступність процедур, наповнення сторінок сайту необхідною інформацією для реалізації освітньої й наукової складової. Роботодавці, здобувачі, викладачі мають можливість надавати свої пропозиції щодо удосконалення ОНП. Результатом врахування пропозицій роботодавців щодо удосконалення ОНП є їхня задоволеність рівнем компетентності випускників, які по завершенні навчання працюють як у ЗВО, так і в наукових установах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Оприлюднені на сайті ЗВО силабуси навчальних дисциплін не завжди містять оновлені рекомендовані літературні джерела. Навчальна дисципліна «Філософія науки» не містить серед рекомендованих літературних джерел наукових публікацій науково-педагогічного працівника, який викладає дисципліну. Експертна група рекомендує: – у силабусах навчальних дисциплін оновлювати рекомендовані літературні джерела та доповнювати їх власними опублікованими результатами досліджень за напрямками дисциплін, що викладаються.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Експертна група дійшла висновку щодо відповідності прозорості та публічності інформації за критерієм 9. Це підтверджується тим, що права і обов'язки учасників освітнього процесу регулюються, визначеними на сайті ЗВО правилами та процедурами. На сайті міститься достатньо інформації про ОНП для різних груп стейкхолдерів. Сайт ЗВО є інформативним, чіткими, сторінки сайту містять необхідну інформацію для реалізації освітньої й наукової складової. Недоліки за критерієм не впливають на загальне позитивне враження і можуть бути усунені.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Навчальний план містить достатній і необхідний перелік компонентів (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/asp_navch_plan_011_educ_ped_sciences_2020_2.pdf), серед яких обов'язкові освітні компоненти (Філософія науки; Академічне письмо українською та іноземною мовою; Управління науковими проектами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності). Складову професійної підготовки забезпечують такі дисципліни: теоретичні засади педагогіки та освітньої діяльності; методологія та методи педагогічного дослідження; історія педагогіки та порівняльна педагогіка. Навчальні дисципліни, включені до ОНП (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/osvit_ped_nauko11.pdf), відповідають науковим інтересам здобувачів і спрямовані на всебічну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Практичне застосування здобутих під час опанування освітньої компоненти ОНП професійних компетентностей відбувається під час проходження практики, на яку припадає 9 кредитів ЄКТС. Підготовку здобувачів до роботи в міжнародному науковому контексті забезпечує формування компетентностей в межах дисципліни Академічне письмо українською та іноземною мовою. Враховуючи, що підготовка здійснюється на третьому рівні вищої освіти і пов'язана з підготовкою наукового дослідження, значна увага приділяється набуттю здобувачами компетентностей щодо методології та методів досліджень. Сформувати такі компетентності покликана дисципліна «Методологія та методи педагогічного дослідження». Загальний обсяг ОНП становить 60 кредитів ЄКТС. Інтерв'ю з роботодавцями підтвердило врахування їхніх пропозицій щодо поглиблення методологічної складової наукових досліджень. Здобувачі, що навчаються на ОНП, підтвердили наявність сформованого наукового середовища й можливостей обговорення різних аспектів наукового дослідження не лише з науковим керівником, а й з іншими науково-педагогічними працівниками. Здобувачі задоволені тим, що зміст ОНП відповідає напрямам їхніх наукових досліджень, а також можливістю обговорення результатів дослідження як під час атестацій, так і в проміжках між ними.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Експертною групою здійснено аналіз відповідності тематики наукових досліджень здобувачів ОНП напрямом досліджень наукових керівників. Результати аналізу довели, що теми дисертаційних досліджень в основному відповідають науковим інтересам наукових керівників. На підтвердження цього ЗВО надав у додаткових документах інформацію «Дотичність тем наукових досліджень аспірантів напрямом досліджень наукових керівників. Освітньо-наукова програма 011 Освітні, педагогічні науки» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/a2974bef-2007-45e1-b74f-0008faofdeb2>). ЗВО має давню історію, наукові школи, достатній науковий потенціал для якісної підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Портфоліо науково-педагогічних працівників ОНП, які здійснюють наукове керівництво, розміщено на сайті (http://luguniv.edu.ua/?page_id=69789). Наукове керівництво здобувачами ОНП здійснює потужний кадровий склад активних дослідників, спроможних надавати якісні наукові консультації, переважна більшість мають ступінь доктора наук, вчене звання професора, наукові публікації у наукових виданнях, що індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science, працюють за основним місцем роботи. Залучені до наукового керівництва члени-кореспонденти і дійсні члени Національної академії педагогічних наук України. Наукові керівники є виконавцями науково-дослідних тем ЗВО.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЗВО організаційно й матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення, апробації та оприлюднення отриманих результатів дисертаційних досліджень. З метою інформування учасників освітнього процесу про можливості висвітлення результатів наукових досліджень в журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, ЗВО розмістив перелік таких журналів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=33265). Також здобувачі, науково-педагогічні працівники ОНП, наукові керівники мають можливість публікувати результати наукових досліджень у наукових фахових виданнях ЗВО – таких, як науковий журнал «Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)»; науково-методичний журнал «Соціальна педагогіка: теорія і практика» (внесено до переліку наукових фахових видань України); журнал «Education and Pedagogical Sciences» (педагогічні науки), включено до міжнародної бази даних Ulrich's Periodicals Directory (США); збірник наукових праць «Сучасні тенденції в навчанні української, російської та іноземної мов у закладах освіти різних типів»; збірник наукових праць студентів, аспірантів «Науковий пошук молодих дослідників»; збірник наукових праць студентів, аспірантів «Мова й література у проекції різних наукових парадигм»; збірки «Методична скарбничка педагога» та «Методична скарбничка сучасного педагога». На сайті постійно оновлюється інформація про конференції (http://luguniv.edu.ua/?page_id=19716), семінари, круглі столи, тренінги, конкурси. Проведення регулярних міжнародних конференцій, форумів, круглих столів за участю іноземних учасників з обміну досвідом, отримання й поширення практичних результатів у сфері освіти дозволяє пропагувати результати науково-дослідної роботи та наукових розробок ЗВО в засобах масової інформації, на симпозиумах, конференціях різних рівнів. Експертна група переконалася, що учасники освітнього процесу забезпечені всіма необхідними ресурсами для якісної підготовки і презентації результатів наукових досліджень. Вони мають можливості безоплатно користуватися наукометричними базами Scopus і Web of Science, бібліотечними і дисертаційними фондами, репозитарієм, методичними матеріалами. У ЗВО функціонує інформаційно-культурний центр «Вікно в Америку», який надає доступ до електронних бібліотек та баз даних: eLibraryUSA, PressReader, Flipster, Academic OneFile, JSTOR, ProQuest Dissertations & Theses Global, Research In Context, Digital Literacy, Opposing Viewpoints In Context. За результатами проекту облаштовано сучасним обладнанням аудиторії, де відбуваються обговорення проміжних результатів наукових досліджень, захисти дисертаційних досліджень.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

ЗВО створює можливості для долучення здобувачів ЗВО до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю (http://luguniv.edu.ua/?page_id=7469). Під час інтерв'ю експертна група з'ясувала, що здобувачі ОНП на належному рівні володіють іноземною мовою, відкриті до спілкування, беруть участь в міжнародних проєктах, зарубіжних науково-практичних конференціях (Польща, Іспанія), публікують результати дисертаційних досліджень у зарубіжних і вітчизняних наукових виданнях. У межах навчальної дисципліни «Управління науковими проєктами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності» здобувачі ОНП отримують компетентності щодо розроблення наукових проєктів, підготовки заявок для участі в міжнародних проєктах. Здобувачі ОНП мають можливість взяти участь в міжнародній академічній мобільності. Таке право реалізується відповідно до Положення про реалізацію програм міжнародної співпраці та управління коштами грантів (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_ec_spivpratsya_lnu_2019.pdf).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Експертна група переконалася, що наукові керівники здобувачів ОНП беруть участь у виконанні науково-дослідних тем ЗВО, результати наукових досліджень оприлюднюються на сторінках вітчизняних та зарубіжних періодичних наукових видань, у тому числі в журналах, що індексуються наукометричними базами Scopus і Web of Science. Інформація про публікації за результатами НДР міститься в портфоліо викладачів ОНП (http://luguniv.edu.ua/?page_id=69789). Наукові керівники здобувачів ОНП є виконавцями науково-дослідних тем: «Соціалізація учнівської та студентської молоді сходу України в умовах гібридної війни на Донбасі» (В. Курило, О. Караман, С. Савченко), «Вітчизняна і зарубіжна педагогічна спадщина (друга половина XIX – початок XXI ст.)» (Л. Ваховський), «Розвиток теорії управління вищими закладами освіти» (Є. Хриков), а також проєктів ЄС «Інтенсифікація впливу вчителів Луганської області на процеси примирення і встановлення миру» (2019 – 2022), «Розбудова структур надання послуг та освітнього потенціалу для психосоціального забезпечення у Східній Україні» (Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ) GmbH) – В. Курило, О. Караман, С. Савченко). Експертній групі у додаткових матеріалах надано інформацію, яка підтверджує позитивну кореляцію тем наукових пошуків здобувачів ОНП напрямам досліджень наукових керівників.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ЗВО приділяє істотне значення аспектам дотримання академічної доброчесності та її популяризації серед учасників освітнього процесу. На сайті розміщено Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_akadem_dobro_3.pdf). На реалізацію норм Положення створено Комісію з питань академічної доброчесності, яка щорічно звітує про свою діяльність перед Вченою радою. У ЗВО прописані такі процедури щодо забезпечення якості вищої освіти: «Процедура перевірки на плагіат наукових та кваліфікаційних робіт здобувачів освіти», «Процедура перевірки на плагіат наукових та навчально-методичних праць, підготовлених в університеті», «Процедура встановлення відповідальності здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності», «Процедура встановлення відповідальності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня доктора філософії й доктора наук за порушення академічної доброчесності» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/5_4_prot_zabezp_yakist_osvita_2020_2.pdf). У лютому 2021 р. на базі бібліотеки ЗВО відкрито «Школу академічної доброчесності». Проєкт передбачає проведення 6 годин лекційних занять та 6 годин семінарів-практикумів. Під час карантинних обмежень школа працює онлайн (http://luguniv.edu.ua/?page_id=57459). Політика та процедури дотримання академічної доброчесності відображені у Стратегії розвитку ЗВО на 2019-2025 рр. (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf). Стратегія розвитку ЗВО містить SWOT-аналіз, відповідно до якого до сильних сторін ЗВО належать: приєднання до програми «Академічна доброчесність»; отримання за результатами конкурсного відбору й експертизи золотої медалі в тематичній номінації та сертифікат «Якість наукових публікацій» за показниками рейтингу міжнародної наукометричної бази даних Scopus. З метою забезпечення академічної доброчесності здійснюється регулярна перевірка на плагіат наукових видань, дисертаційних досліджень, магістерських і бакалаврських робіт, використовуючи Unicheck – корпоративний пакет для закладів вищої освіти (онлайн-сервіс пошуку плагіату). Процедура перевірки безкоштовна для учасників освітнього процесу. Під час проведення інтерв'ю з учасниками освітнього процесу експертною групою з'ясовано, що порушення академічної доброчесності серед науково-педагогічних працівників та здобувачів ОНП виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

ОНП відповідає напрямам наукових пошуків здобувачів і спрямована на всебічну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Теми дисертаційних досліджень здобувачів ОНП позитивно корелюють з напрямами досліджень наукових керівників. Наукове керівництво здобувачами ОНП здійснює потужний кадровий склад активних дослідників, спроможних надавати якісні наукові консультації, переважна більшість мають ступінь доктора наук, вчене звання професора, наукові публікації у наукових виданнях, що індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science, працюють за основним місцем роботи. Приєднання до програми «Академічна доброчесність»; отримання за результатами конкурсного відбору й експертизи золотої медалі в тематичній номінації та сертифікат «Якість наукових публікацій» за показниками рейтингу міжнародної наукометричної бази даних Scopus. Наявність необхідних ресурсів для якісної підготовки і презентації результатів наукових досліджень. Можливості для здобувачів ОНП академічної мобільності, безоплатного користування наукометричними базами Scopus і Web of Science, бібліотечними і дисертаційними фондами, репозитарієм, методичними матеріалами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

На ОНП існує практика участі НПП у міжнародних проєктах, однак більшість здобувачів ОНП не залучені до цієї діяльності. Недостатньо широко презентуються результати дослідницьких проєктів здобувачів і НПП у зарубіжних

виданнях. Експертна група рекомендує: - залучати здобувачів ОНП до участі в реалізації міжнародних проєктів; - більш широко презентувати результати дослідницьких проєктів здобувачів і науково-педагогічних працівників у зарубіжних виданнях.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Експертна група вважає, що ОНП відповідає напрямом наукових пошуків здобувачів і спрямована на всебічну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Тематика дисертаційних досліджень здобувачів ОНП відповідають напрямом наукових досліджень наукових керівників. Наукове керівництво здобувачами ОНП здійснює потужний кадровий склад активних дослідників, які утворюють «критичну масу», створюють наукове середовище, що є необхідною умовою підготовки кадрів найвищої кваліфікації. Разом з тим потребує підсилення робота по залученню здобувачів до участі в реалізації міжнародних проєктів, більш широке представлення результатів дослідницьких проєктів здобувачів і НПП у зарубіжних виданнях. Зважаючи на описані сильні сторони, а також наявність певних недоліків, що можуть бути усунені, експертна група дійшла висновку щодо відповідності критерію 10 рівню В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Слюсаренко Олена Миколаївна

Члени експертної групи

Герасименко Лариса Віталіївна

Назаренко Олександра Євгеніївна